

faa meget mere Anledning hertil, som der efter min Formening i alt Fald for Tiden ikke kan skønnes, at der vil kunne sættes noget ind i Bedtægten, som kan haabes at bringe en virkelig Nytte. Ifølge et til Oplysning i den tidligere berørte Højesteretsfag ved Randers Byting optaget den 3dje Marts d. A. paabeegyndt og den 12te f. M. slutet Tingsvidne — af hvilket jeg har afleveret en Afkrift i Indenrigsministeriet — have nemlig de ved denne Lejlighed afhørte med Forholdene mangleaarig bekendte Vidner alle været enige om, at Fiskeriet efter Graafisk stadig er stærkt aftaget, og at dette ubekvæmlige skyldes den stærke Trafik paa Randers med store Dampskibe, der under deres Sejlads næsten udfylde hele det snævre Farvand, og derfor med Skruen bringe den hele Vandmasse i saa stærkt Oprør, at — medens Laksen, som bekendt, ikke lader sig genere af brusende og oprørte Bølger, men tværtimod søge disse — Graafisken derved nødvendigvis maa fordrives. Herimod kan der selvfølgelig ingen Hjælp skaffes ved Bedtægter. Det eneste, som man kan gøre for Graafisken, er at skaffe den Ro i Legetiden paa til Begningen egnede Pladser, og dette gør, som formeldt, Lovens § 9. Naar der i Kommissionsbetænkningen af 25de September 1884 gøres forfælske Forslag om Fredning, saa synes disse til Dels at hidrøre fra, at ingen Schtholog af Fag havde Sæde i Kommissionen. Eksempelvis gælder dette om Kommissionsbetænkningens Forslag om at forbyde Fangsten af udlegede Gedder, Abborrer og Skaller. Det kan ikke undgaaes at fange Fisk, som indeholde Rogn og Melke, dels fordi Fisken da er værdifuldest, dels fordi Fisken i mange Tilfælde kun kan faas, naar den sig nærmende Forplantning bringer den til at søge ind paa de Omraader, hvor Fangst kan foregaa. Der kan være Tale om at beskytte Fisk, forinden de have leget, men da enhver Hunfisk indeholder mange Tusinde, ikke sjældent endog flere Millioner Æg, er Hensigten med Beskyttelse naaet, naar Fisken har leget. En udleget Fisk beskytter man derfor ikke, selv om der maaske kunde være en Mulighed for, at den en Gang ad Aare kunde lege igen.

Specielt med Hensyn til Laksen, hvis Fangst spiller en saa stor Rolle i det her omhandlede Farvand, skal jeg endnu tilføje nogle Bemærkninger.

Det hedder i Kommissionsbetænkningen af 25de September 1884:

„Naar det paastaas, at Saltvandsfiskene, særlig Laksen og Ørreden, gaa ind i Fjordene og Aerne for at lege, saa er det ikke rigtigt for Laksens Bedkommende. Der fanges aldrig en Laks med legemoden Rogn. Laksen skal lege ved Norges Kyst og gaar ind i Randers Fjord fra Slutningen af November Maaned, i December, Januar og Februar, tidligst med haard Vinter, paa Ferskvand, formodentlig for at befri sig for Slim og Utøj (den saakaldte Lakselus); den forlader Fjorden igen i April.“

Ganste hermed overensstemmende Beretninger om Tiden, hvori Laksen indfinder sig i samt atter forlader Randers Fjord, og om, at Laksen ikke yngler i samme, genfinder man omtrent overalt, hvor der meddeles noget herom, dog at de saakaldte Sommerlaks, der i Reglen ere noget mindre end ovennævnte Winterlaks, ogsaa undertiden søge langt senere paa Forjommeren ind i Fjorden.

Smidlertid er Laksens Naturhistorie først i de seneste Tider bleven nærmere opklaret, særlig ved Studier fra Rhinen, og jeg kan herom navnlig henvise til en Afhandling af Professor Lütken, der findes i „Nordisk Aarskrift for Fiskeri“, udgivet af Harald B. Fiedler og A. N. Ljungmand, 2den Aargang 1884, første Hæfte Side 1—24. Ifølge denne Kilde ere Hovedtrækkene i Laksens Naturhistorie i Korthed følgende:

Laksens Vandring fra Havet op i Ferskvand er en Ynglevandring. Den trækker op i Ferskvandet om Efteraaret og Vinteren i 2 forskellige Former. Den ene af disse er den saakaldte „Winterlaks“, der er fed og rund, men hvis Forplantningsstoffer (Rogn og Melke) kun ere smaa og langt fra at være i udviklet Tilstand. Den anden Form er „Gydelaksen“ hvis Forplantningsstoffer ere fuldt udviklede eller nær derved. Den er mager og dens Rød langt fra saa værdifuldt eller velmagende som Winterlaksens. Lægges man disse 2 Fisk ved Siden af hinanden, er deres Udseende saa forskelligt, at intet forraader, at det er den samme Fisk i 2 forskellige Skikkelser. Winterlaksen er smukt ffiferblaa paa Ryggen og sølvglinsende paa Bugen. Gydelaksen derimod har et uformeligt næsten dobbelt saa langt Hoved, for Hannens Bedkommende forsynet med den saakaldte Krog, og dens Ryg er smudsiggraa med røde Pletter, dens Bug stibengul. Ikke desto mindre ere disse 2 Former den samme Fisk, idet man Trin for Trin har kunnet forfølge „Winterlaksen“'s succesfulde Omdannelser til „Gydelaks“. Sagen er da den, at begge Laksformer gaa op i det ferske Vand for at lege; men Gydelaksen er omtrent færdig hertil ved sin Opgang, medens dette derimod ikke gælder om Winterlaksen, der maa opholde sig